 Germans Trias i Pujol Hospital	GUIA O ITINERARI FORMATIU						
	Data elaboració	Elaborat per	Núm. Revisió	Data Revisió	Revisat per	Data Validació	Validat per
	05-10-2010	Tutor	2	20-05-2015	Tutor	30-06-2015	Comissió de docència

FES-IMP-002 Rev.01

1. DENOMINACIÓ OFICIAL DE L'ESPECIALITAT I REQUISITS DE TITULACIÓ

1.1. Nom de l'especialitat: Reumatologia

1.2. Durada: 4 anys

1.3. Llicenciatura prèvia: Llicenciatura de Medicina

2. DEFINICIÓ I COMPETÈNCIES DE L'ESPECIALITAT

La Reumatologia es una especialitat mèdica dedicada a les malalties mèdiques de l'aparell locomotor o músculo-esquelètiques. Inclou les malalties articulars, les del teixit connectiu, els trastorns de la columna vertebral, els reumatismes de parts toves, els trastorns del metabolisme ossi i el dolor de causa no maligna centrat a l'aparell locomotor.

Seguint el model canadenc, l'expertesa mèdica -la clau de volta de la competència del metge- es pot projectar en diferents vessants: com a comunicador, com a col·laborador, com a conseller de salut, com a gestor de recursos sanitaris, com a docent i com a professional.

3. OBJECTIUS GENERALS DE FORMACIÓ

- Prevenció de l'aparició d'incapacitat de les malalties més prevalents
- Conèixer l'etiopatogènia, el diagnòstic i el tractament de les malalties de l'àmbit de Medicina Interna i altres especialitats per tal de resoldre els problemes més habituals i oferir un suport integral als malalts.
- Conèixer l'etiopatogènia, el diagnòstic y el tractament de les malalties reumàtiques més freqüents, com també de les infreqüents, les greus i les potencialment mortals.
- Educació dels malalts per promoure l'observança del tractament, la pròpia cura i el manteniment de la independència per a les activitats quotidianes.
- Adquirir un grau de coneixement apropiat per a la investigació bàsica, clínica y epidemiològica.
- Enriquir el coneixement transversal en altres àmbits potencialment relacionats: gestió clínica, metodologia de qualitat, bioètica, legislació sanitària...

4. OBJECTIUS ESPECÍFICS

Adquisició dels coneixements necessaris per a la pràctica clínica en cadascun dels epígrafs que componen l'especialitat:

- Introducció i bases per al coneixement de les malalties reumàtiques
- Aproximació clínica al malalt reumàtic
- Exàmens complementaris
- Tractament de les malalties reumàtiques
- Malalties inflamatòries del teixit connectiu
- Espondiloartritis
- Malalties reumàtiques de la infància
- Malalties reumàtiques relacionades amb agents infecciosos
- Artritis microcristal·lines
- Manifestacions osteo-articulars de les neoplàsies
- Patologia regional
- Manifestacions osteoarticulars associades a malalties d'altres òrgans o sistemes
- Malalties òssies.

 Germans Trias i Pujol Hospital	GUIA O ITINERARI FORMATIU						
	Data elaboració	Elaborat per	Núm. Revisió	Data Revisió	Revisat per	Data Validació	Validat per
	05-10-2010	Tutor	2	20-05-2015	Tutor	30-06-2015	Comissió de docència

FES-IMP-002 Rev.01

Competències i habilitats a adquirir durant el període formatiu
<p>➤ Competències</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Àmbit assistencial <ul style="list-style-type: none"> ▪ Aplicació de les mesures de prevenció de les malalties reumàtiques ▪ Diagnòstic de les malalties reumàtiques d'acord als mètodes actuals i futurs ▪ Tractament d'acord a les guies de pràctica clínica ▪ Educació dels malalts i de la població per promoure estils de vida saludable i autosuficients. ○ Àmbit de gestió <ul style="list-style-type: none"> ▪ Pràctica clínica estandarditzada ▪ Relació i coordinació entre els diferents nivells assistencials ▪ Relació i coordinació amb altres professionals: cirurgians ortopèdics, rehabilitadors i d'altres especialistes afins ○ Àmbit docent i d'investigació <ul style="list-style-type: none"> ▪ Formació continuada per mantenir actualitzats els coneixements ▪ Participació en la formació de pregrau dels alumnes de Medicina ▪ Garantir una ampla base en tècniques d'investigació ○ Àmbit professional <ul style="list-style-type: none"> ▪ Formació en bioètica i deontològica ▪ Organització i legislació sanitària <p>➤ Habilitats</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Tècniques bàsiques imprescindibles <ul style="list-style-type: none"> ▪ Artrocentesi ▪ Anàlisi del líquid sinovial i identificació de cristalls ▪ Injeccions intraarticulars i de parts toves ▪ Prova de Schirmer ▪ Col·locació de fèrules articulars i altres ortesis ▪ Densitometria òssia ▪ Ecografia músculo-esquelètica ▪ Capil·laroscòpia ○ Tècniques específiques recomanades <ul style="list-style-type: none"> ▪ Biòpsia sinovial amb agulla ▪ Injecció articular o de parts toves guiada amb ecografia o radioscòpia ▪ Injecció de columna lumbar epidural o facetària ▪ Bloqueig anestèsic de nervi perifèric ▪ Podometria ▪ Radiosinovectomia ○ Tècniques també recomanades <ul style="list-style-type: none"> ▪ Injecció vertebral cervical epidural ▪ Iontoforesi ▪ Estimulació nerviosa elèctrica transcutània ▪ Biòpsia de múscul, os, pell, glàndula salival, greix subcutani, artèria temporal i nòdul subcutani ▪ Artroscòpia: condroscòpia i rentat articular ▪ Artroscòpia: condroscòpia y rentat articular. ○ Tècniques col·laterals d'altres especialitats <ul style="list-style-type: none"> ▪ Teràpia avançada del dolor crònic ▪ Estudi neurofisiològic ▪ Teràpia física ▪ Interpretació bàsica de les imatges de diagnòstic (Rx, TC, RM i gammagrafia) ▪ Pràctica i interpretació d'alguna tècnica de laboratori específica.

 Germans Trias i Pujol Hospital	GUIA O ITINERARI FORMATIU						
	Data elaboració	Elaborat per	Núm. Revisió	Data Revisió	Revisat per	Data Validació	Validat per
	05-10-2010	Tutor	2	20-05-2015	Tutor	30-06-2015	Comissió de docència

FES-IMP-002 Rev.01

5. CONTINGUTS

5.1. Activitats formatives

ACTIVITAT	HORARI	CALENDARI	METGES ASSIGNATS
Sessions clíniques control de malalts ingressats passi de visita col·lectiu clínico-radiològica clínico-patològica casos problema temàtica escola de biològics hospitals comarcals ordre intern	15:00 a 15:30 10:00 a 12:00 13:00 a 14:00 12:45 a 13:30 15:00 a 16:00 13:00 a 14:00 15:00 a 16:00 15:00 a 16:30 15:00 a 16:00	diària setmanal (dm) quinzenal (dm) mensual (dm) mensual (dm) mensual (dm) mensual (dm) mensual trimestral	Dra. Holgado tots tots tots tots tots tots tots tots tots
Sessió bibliogràfica Rheum Clin Dis North Am i Lancet Best Pract Clin Res i Med Clin Sem Arthr Rheum i Ann Inter Med Rheumatology i Osteop Int Arthr Care Res i J Bone Min Met J Rheumatol i Medicine (Bal) Arthr Rheum i NEJM Ann Rheum Dis i Scand Rheu Actualité Rheu i Joint Bone Spine.	8:30 a 9:30	setmanal (dm)	Dra. Mateo Resident 2 Resident 3 Resident 4 Metge becari Dra. Holgado Dra. Mateo Dr. Olivé Dra. Cañellas Dr. Tena

 Germans Trias i Pujol Hospital	<h2 style="text-align: center;">GUIA O ITINERARI FORMATIU</h2>						
	Data elaboració	Elaborat per	Núm. Revisió	Data Revisió	Revisat per	Data Validació	Validat per
	05-10-2010	Tutor	2	20-05-2015	Tutor	30-06-2015	Comissió de docència

FES-IMP-002 Rev.01

5.2. Activitats formatives específiques (rotacions):

5.1. ROTACIONS PRIMER ANY

- Objectius bàsics de la rotació:

Competències i habilitats a adquirir en el 1r. any

Especialitat	Temps	Continguts		Activitat
		Teòrics	Pràctics	
Reumatologia	1 mes	<ul style="list-style-type: none"> • Semiologia dels reumatismes • Diagnòstic diferencial de la monoartritis i poliartritis • Principis bàsics del tractament 	<ul style="list-style-type: none"> • Exploració de l'aparell locomotor • Valoració de proves complementàries • Artrocentesi 	<ul style="list-style-type: none"> • Consultes externes • Gabinets
Radiologia	1 mes	<ul style="list-style-type: none"> • Semiologia radiològica de les malalties articulars i òssies 	<ul style="list-style-type: none"> • Lectura de radiografies • Lectura bàsica de TC i RM • Indicacions i pràctica de punció guiada 	<ul style="list-style-type: none"> • Integració al Servei de Radiodiagnòstic
Dermatologia	2 mesos	<ul style="list-style-type: none"> • Semiologia cutània de les malalties reumàtiques 	<ul style="list-style-type: none"> • Assistència tutelada 	<ul style="list-style-type: none"> • Integració al Servei de Dermatologia
Cirurgia Ortopèdica i Traumatologia	1 mes	<ul style="list-style-type: none"> • Ortopèdia bàsica • Criteris d'indicació quirúrgica 	<ul style="list-style-type: none"> • Assistència tutelada • Cura bàsica de les ferides • Aplicació de fèrules 	<ul style="list-style-type: none"> • Integració al Servei de Cir. Ortopèdica
Med. Interna	5 mesos	<ul style="list-style-type: none"> • Perfeccionament de l'anamnesi i exploració clínica • El malalt comòrbid • Febre d'origen desconegut • Malalties pulmonars més freqüents • Cardiopaties • Complicacions infeccioses del malalt hospitalitzat • Pneumònia, pleuritis, MPOC • Pneumopaties 	<ul style="list-style-type: none"> • Atenció tutelada al malalt ingressat • Toracocentesi • Paracentesi • Punció lumbar 	<ul style="list-style-type: none"> • Integració al Servei de Med. Interna
		•	•	•
Urgències	1 mes	<ul style="list-style-type: none"> • Peculiaritats del malalt subcrític • Peculiaritats del malalt sense diagnòstic definitiu 	<ul style="list-style-type: none"> • Atenció mèdica al malalt de l'hospital de dia d'Urgències 	<ul style="list-style-type: none"> • Integració al Servei d'Urgències

- Guàrdies

Especialitat	Núm. de guàrdies
Medicina	4 al mes
Traumatologia	1 al mes

 Germans Trias i Pujol Hospital	GUIA O ITINERARI FORMATIU						
	Data elaboració	Elaborat per	Núm. Revisió	Data Revisió	Revisat per	Data Validació	Validat per
	05-10-2010	Tutor	2	20-05-2015	Tutor	30-06-2015	Comissió de docència

FES-IMP-002 Rev.01

5.2. ROTACIONS SEGON ANY

- Objectius bàsics de la rotació: (competències i habilitats a adquirir pel professional en formació)

Competències i habilitats a adquirir en el 2n. any

Especialitat	Temps	Continguts		Activitats
		Teòrics	Pràctics	
Nefrologia	2 mesos	<ul style="list-style-type: none"> • Coneixements de les malalties renals més vinculades amb les malalties reumàtiques (glomerulonefritis i síndrome nefròtica) • Osteodistròfia renal • Complicacions osteoarticulars del malalt en hemodiàlisi. • Complicacions osteoarticulars del malalt trasplantat. 	<ul style="list-style-type: none"> • Assistència tutelada • Consultes externes monogràfiques 	<ul style="list-style-type: none"> • Integració amb el servei de Nefrologia
Medicina Intensiva	2 mesos	<ul style="list-style-type: none"> • Principis bàsics de tractament del malalt crític • Indicacions i tècniques d'intubació i ventilació mecànica • Indicacions i tècniques dels diferents catèters • Infeccions greus del malalt immunodeprimit 	<ul style="list-style-type: none"> • Passiva visita tutelada 	<ul style="list-style-type: none"> • Integració amb el Servei de Medicina Intensiva
Urgències	1 mes	Ídem	Ídem	Ídem
Reumatologia	7 mesos	<ul style="list-style-type: none"> • Malalties reumàtiques agudes greus o invalidants tributaries d'hospitalització. • Aproximació diagnòstica i terapèutica del malalt vist a consulta externa. • Introducció tutelada a les pautes terapèutiques administrades a l'hospital de dia. 	<ul style="list-style-type: none"> • Atenció diària al malalt a la planta d'hospitalització, tutelada per un adjunt. Passi de visita general un cop a la setmana. • Consulta externa tutelada un dia a la setmana. • Atenció mèdica tutelada a l'hospital de dia. 	<ul style="list-style-type: none"> • Planta d'hospitalització • Consulta externa • Hospital de dia

- Guàrdies

Especialitat	Núm. de guàrdies
Medicina	4 al mes

 Germans Trias i Pujol Hospital	GUIA O ITINERARI FORMATIU						
	Data elaboració	Elaborat per	Núm. Revisió	Data Revisió	Revisat per	Data Validació	Validat per
	05-10-2010	Tutor	2	20-05-2015	Tutor	30-06-2015	Comissió de docència

FES-IMP-002 Rev.01

5.3. ROTACIONS TERCER ANY

- Objectius bàsics de la rotació: (competències i habilitats a adquirir pel professional en formació)

Competències i habilitats a adquirir en el 3r. any

Especialitat	Temps	Continguts		Activitats
		Teòrics	Pràctics	
Reu.Pediàtrica Hosp.Vall d'Hebron	2 mesos	<ul style="list-style-type: none"> •Diagnòstic i tractament de les malalties reumàtiques infantils 	<ul style="list-style-type: none"> •Assistència tutelada a la consulta externa monogràfica de reumatologia pediàtrica hosp. Vall d'Hebrón 	<ul style="list-style-type: none"> • Integració a Reumatologia Pediàtrica
Immunologia	2 mesos	<ul style="list-style-type: none"> • Coneixement de les tècniques bàsiques en Immunologia per al diagnòstic de les malalties reumàtiques, • Interpretació dels resultats i valor discriminatori a la pràctica clínica. 	<ul style="list-style-type: none"> • Preparar, llegir i interpretar les següents tècniques: ELISA, nefelometria, immunofluorescència 	<ul style="list-style-type: none"> • Integració a Immunologia.
Reumatologia	8 mesos	<ul style="list-style-type: none"> • Malalties reumàtiques agudes greus o invalidants tributaries d'hospitalització. • Aproximació diagnòstica i terapèutica del malalt vist a consulta externa. • Introducció tutelada a les pautes terapèutiques administrades a l'hospital de dia. 	<ul style="list-style-type: none"> • Atenció diària al malalt a la planta d'hospitalització, tutelada per un adjunt. • Passi de visita general un cop a la setmana. • Consulta externa tutelada un dia a la setmana. • Atenció mèdica tutelada a l'hospital de dia. 	<ul style="list-style-type: none"> • Planta d'hospitalització • Consulta externa • Hospital de dia

- Guàrdies

Especialitat	Núm. de guàrdies
Medicina	4 al mes

 Germans Trias i Pujol Hospital	GUIA O ITINERARI FORMATIU						
	Data elaboració	Elaborat per	Núm. Revisió	Data Revisió	Revisat per	Data Validació	Validat per
	05-10-2010	Tutor	2	20-05-2015	Tutor	30-06-2015	Comissió de docència

FES-IMP-002 Rev.01

5.4. ROTACIONS QUART ANY

- Objectius bàsics de la rotació: (competències i habilitats a adquirir pel professional en formació)

Competències i habilitats a adquirir en el 4t. any

Especialitat	Temps	Continguts		Activitats
		Teòrics	Pràctics	
Clínica del dolor	1 mes	<ul style="list-style-type: none"> • Coneixement de l'etiopatogènia del dolor i els principis bàsics del tractament analgèsic. • Indicacions de les tècniques invasives analgèsiques. 	<ul style="list-style-type: none"> • Valoració del malalt amb dolor • Atenció tutelada a la pròpia clínica i als malalts ingressats. • Tècnica i practica dels procediments invasius bàsics analgèsics 	<ul style="list-style-type: none"> • Integració a la clínica del dolor
Reumatologia	11 mesos	<ul style="list-style-type: none"> • Consolidació de coneixements i tècniques adquirides prèviament. • Complicacions reumàtiques de malalts ingressats per altra causa. • Mètodes diagnòstics complementaris (densitometria, capil.loroscopia, ecografia) • Tècniques quirúrgiques (biòpsia labial, muscular, sinovial) 	<ul style="list-style-type: none"> • Atenció mèdica a malalts hospitalitzats es requereix. • Atenció mèdica a malalts de consulta externa dos dies a la setmana. • Interconsulta de l'especialitat per a la resta de l'hospital, tutelat. • Atenció mèdica a l'hospital de dia. • Pràctica de biòpsia a quiròfan. • Participació activa a les sessions clíniques i elaboració de publicacions. 	
Rotació opcional de lliure elecció	2 mesos	<ul style="list-style-type: none"> • Aprofundir en els coneixements teòrics del tema escollit 	<ul style="list-style-type: none"> • Pràctiques sobre el tema escollit 	<ul style="list-style-type: none"> • Integració al servei escollit

- Guàrdies

Especialitat	Núm. de guàrdies
Medicina	4 al mes

 Germans Trias i Pujol Hospital	GUIA O ITINERARI FORMATIU						
	Data elaboració	Elaborat per	Núm. Revisió	Data Revisió	Revisat per	Data Validació	Validat per
	05-10-2010	Tutor	2	20-05-2015	Tutor	30-06-2015	Comissió de docència

FES-IMP-002 Rev.01

6. Durant l'etapa de formació MIR, especialment el tercer i quart anys, el metge resident tindrà facilitats per assistir als diferents cursos organitzats per la Sociedad Española de Reumatología: monogràfics sobre diferents malalties (lupus, artritis reumatoide, espondiloartritis), curs d'investigació clínica, curs d'investigació bàsica, curs de biologia molecular aplicada, trobada de tutors i residents, etc.

Dr. Xavier Tena
 Cap de la Secció

Dr. Alejandro Olivé
 Tutor

A Badalona, 20 de maig de 2015.